

KOMENTÁR k ročnému výkazu o kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2009

Štatistické zisťovanie v roku 2009 sa vykonávalo v nových podmienkach. Výkaz dostal novú podobu v prvých troch moduloch, čiastočne upravený bol aj 4. modul a pribudol 7. modul. Tieto zmeny spôsobili značný nárast potreby usmernenia spravodajských jednotiek (ďalej len „SJ“) zo strany Národného osvetového centra (ďalej len „NOC“). Z iniciatívy Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“), ktorá mala zjednodušiť a zefektívniť zber dát, sa SJ nezasielali vytlačené výkazy, ale boli vyzvané, aby formuláre vyplnili elektronicky a zaslali formou emailu a taktiež vytlačenú a podpísanú verziu poštou. SJ, ktoré nemali možnosť vyplniť formulár elektronicky, bola ponúknutá alternatíva, že im NOC na požiadanie zašle vytlačený formulár poštou. Niektoré SJ poslali požadované informácie v elektronickej podobe, ale len veľmi málo ich bolo doručených v požadovanom formáte a rozsahu vyplnenia. NOC dodatočne tieto informácie digitalizovalo na základe zaslaných formulárov KULT v papierovej podobe potvrdených štatutárnym zástupcom od jednotlivých obcí a miest.

Zber a vypĺňanie formulárov v papierovej podobe mali obce a mestá uskutočniť do 15. 2. 2009. Veľa formulárov prišlo po tomto termíne. Okrem toho sa vyskytli nezrovnalosti so štatistickými kódmi na prvej strane výkazu. Zo zaslaných obecných výkazov sme analýzou zistili, že 96% výkazov bolo potrebné doplniť alebo po konzultácii upraviť.

Štatistické výkazy KULT za rok 2009 odovzdalo 76% SJ, neodovzdalo 24% SJ. V predchádzajúcom roku 2008 neodovzdalo 14% SJ štatistické hlásenie. Návratnosť štatistických výkazov bola zameraná na získanie informácií hlavne z väčších obcí a miest. Opakovane konštatujeme, že štatistické zisťovania neodovzdávajú zväčša veľmi malé obce, ktoré takmer žiadnu kultúrnu činnosť nevykonávajú. Predpokladáme, že absencia výkazov od týchto obcí výrazne neskresľuje štatistiku kultúrnych aktivít.

V roku 2009 v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol počet vykazovaných kultúrno-osvetových zariadení a subjektov (KOZ) na 2 876 KOZ (pokles o 475). Samosprávne kultúrno-osvetové zariadenia sa podieľali z toho počtom 1 790 zariadení, kde nastal pokles o 242 zariadení.

Z tohto počtu sa znížil aj celkový počet zariadení s právnou subjektivitou na 564 KOZ (pokles o 86 zariadení).

V rámci regionálnej samosprávy v porovnaní s predchádzajúcim obdobím vznikli 2 nové pracoviská v Košickom samosprávnom kraji - Kultúrne centrum Bodvy a Rudohoria a Kultúrne centrum Abova.

V počte zamestnancov bol taktiež zaznamenaný pokles v týchto zariadeniach oproti minulému roku o 285,24 zamestnancov (3234,90 zamestnancov). Pokles bol zaznamenaný aj v počte odborných pracovníkov o 102,95. V rámci samosprávnych kultúrno-osvetových zariadení bol zaznamenaný pokles o 211,91 pracovníkov (2100 zamestnancov), z toho v obecnej samospráve poklesol počet zamestnancov o 227,77 (1696,64 zamestnancov).

V roku 2009 sa uskutočnilo v SR spolu 91 701 kultúrno-osvetových podujatí. V porovnaní s rokom 2008 je to o 12 823 podujatí viac. Tento fakt poukazuje na to, že v roku 2009 napriek zníženiu počtu vykazovaných kultúrno-osvetových zariadení a subjektov, vzrástol počet realizovaných kultúrno-osvetových podujatí.

V oblasti hospodárenia KOZ sa celkový pokles prejavil aj v objeme vynaložených prostriedkov do tejto časti kultúry. Náklady na kultúrnu činnosť sa zvýšili o 381 290 EUR (25 415 995,12 EUR). V roku 2009 stúpili aj mzdové náklady zamestnancov v tejto časti kultúry o 1 200 761,54 EUR (16 076 844,54 EUR). V oblasti kapitálových výdavkov sa vynaložilo v roku 2009 menej o 116 929,50 EUR (2 311 139,20 EUR).

Záujmové vzdelávanie v sledovanom období zaznamenalo nárast v počte cyklických podujatí o 1392 podujatí (8 662 podujatí), zároveň v roku 2009 narástol priemerný počet účastníkov až o 20 243 osôb (69 148 priemerného počtu osôb). Pri jednorazových záujmových vzdelávacích podujatiach počet aktivít v roku 2009 poklesol v porovnaní s rokom 2008 o 1753 aktivít (11 986 podujatí). Tak ako v predchádzajúcom roku sa znížil aj počet účastníkov tejto formy vzdelávania o 49 783 osôb (656 706 účastníkov), čo považujeme negatívny trend.

Sledované parametre záujmovej umeleckej činnosti boli v roku 2009 nasledovné: počet záujmových umeleckých kolektívov narástol o 183 (5 970 kolektívov). Nárast nastal aj v počte členov týchto kolektívov o 1 432 členov (84 654 členov kolektívov). Zaznamenali sme pokles v počte jednotlivcov participujúcich na záujmovej umeleckej činnosti až o 2690 jednotlivcov (14 735 jednotlivcov) a klesol aj počet aktivít záujmovej umeleckej činnosti až o 3 611 aktivít (38 555 aktivít).

Spracovali: Ing. Michal Krafčík, Národné osvetové centrum
odbor tradičnej kultúry a kultúrno-osvetovej činnosti MKSR